

FRANK
GOLDAMMER

ΧΙΛΙΟΙ ΔΙΑΒΟΛΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση:
Γιώτα Λαγουδάκου

ΚΑΙΛΑΡΙΘΜΟΣ

6 Φεβρουαρίου 1947,
πρωί

Ο Χέλερ βγήκε από το αυτοκίνητο και έχωσε τα χέρια του στις τσέπες που είχε το μακρύ του παλτό. Η ανάσα του πάγωνε μπροστά στο πρόσωπό του, η παγωνιά έκανε τα μάτια του να δακρύζουν. Το χιόνι στο πεζοδρόμιο, που ήταν ήδη αρκετών ημερών, ήταν χιλιοπατημένο και γλιστρούσε. Το χαρτόνι που είχε βάλει μέσα στα παπούτσια του δεν μπορούσε να εμποδίσει το κρύο να περάσει στα πόδια του. Το πρόσωπό του ήταν ακόμα κόκκινο. Είχε ξυριστεί με πολύ κρύο νερό, ξεπαγωμένο με κόπο, και πράσινο σαπούνι. Ένιωθε ένα σφίξιμο στο στομάχι. Το ψωμί που του είχε ετοιμάσει η Κάριν το πρωί το είχε φυλάξει, για να το φάει το μεσημέρι με την αραιή σούπα που αυτόν τον καιρό μοίραζαν στις δημόσιες κουζίνες. Έτσι θα έτρωγε τουλάχιστον ένα κανονικό γεύμα αντί για δύο μισά. Το βράδυ η Κάριν θα έφτιαχνε πάλι αλευρόσουπα –όπως σχεδόν καθημερινά. Του προκαλούσε πραγματική αηδία. Κι ωστόσο θα έπρεπε να είναι ευχαριστημένος. Η κυρία Μάρκβαρτ, στο σπίτι της οποίας έμεναν από τότε που τους είχαν βομβαρδίσει, το 1945, είχε σχέσεις με έναν έμπορο γάλακτος.

Έσκυψε ελαφρά προς τα εμπρός για να κοιτάξει μέσα στο μαύρο Ford Eifel. Ξεφύσηξε αγανακτισμένος και βρόντηξε την πόρτα. Μέσα στη βιασύνη του είχε ξεχάσει το κασκόλ του στο γραφείο. Σήκωσε λοιπόν τον γιακά του παλτού του και κατέβασε την παλιά τραγιάσκα χαμηλά στο μέτωπο. Έκανε τσουχτερό κρύο. Αν πίστευε τι έδειχνε το θερμόμετρο

που ήταν στο παράθυρο της κουζίνας, τότε πριν από την ανατολή του ηλίου είχαν μείον είκοσι πέντε βαθμούς Κελσίου. Καθόλου παράξενο που είχαν παγώσει οι σωληνώσεις του νερού. Στα παράθυρα του υπνοδωματίου τους τη νύχτα είχαν σχηματιστεί λουλούδια πάγου.

Ο Χέλερ έκανε μερικά προσεκτικά βήματα στον γλιστερό δρόμο. Ένα τσούρμο άνθρωποι του έκλεινε τη θέα. Ένα ρωσικό στρατιωτικό φορτηγό ήταν παρκαρισμένο κάθετα στην Μπάουτσενερ-Στράσε, που ακολουθούσε παράλληλα τον Έλβα, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται να σταματάνε ακόμα και τα τραμ. Πολλοί από τους επιβάτες είχαν κατέβει από τα ασφυκτικά γεμάτα βαγόνια και χάζευαν. Κανείς όμως δεν τολμούσε να διαμαρτυρηθεί στους Ρώσους.

Στο μεταξύ είχε βγει και ο Όλντενμπους από το αυτοκίνητο και έκλεισε με δύναμη την πόρτα του οδηγού. Έτριβε τα χέρια του για να ζεσταθούν και έριχνε το βάρος του σώματός του πότε στο ένα πόδι και πότε στο άλλο.

«Σύντροφε επιθεωρητά!» φώναξε ένας ένστολος αστυνομικός της Λαϊκής Αστυνομίας με καφέ παλτό της Βέρμαχτ και στριμώχτηκε να περάσει μέσα από το πλήθος που είχε μαζευτεί πάνω από την απόκρημνη πλαγιά του Έλβα. Έπειτα χαιρέτισε στρατιωτικά τον Χέλερ.

Ο Χέλερ ανταπέδωσε τον χαιρετισμό φέρνοντας τις άκρες των δαχτύλων του στην τραγιάσκα του. Αρνιόταν πεισματικά να φορέσει το κασκέτο του. Ήταν στην Υπηρεσία Δίωξης Κοινού Εγκλήματος και όχι στον στρατό. Το καινούριο παλτό αντιθέτως το πήρε με χαρά. Η Κάριν μπορούσε τώρα να φοράει το παλιό του, πράγμα που με τις θερμοκρασίες αυτές ήταν απολύτως απαραίτητο, ακόμα και μέσα στο σπίτι.

Κάτω από την πλαγιά απλώνονταν τα χιονισμένα λιβάδια του Έλβα. Το χιόνι δεν ήταν πολύ, πότε πότε ξεχώριζαν

οι άκρες των χόρτων από το άσπρο. Στον Έλβα, που στο σημείο αυτό απείχε σχεδόν διακόσια μέτρα, επέπλεαν μικρά κομμάτια πάγου.

«Από πότε είναι εδώ;» ρώτησε ο Χέλερ και έδειξε με το βλέμμα το φορτηγό με το κόκκινο αστέρι στην πόρτα του οδηγού.

«Μόλις ήρθαν, φοβάμαι πως δεν θα μείνει τίποτα για σας.» Ο αστυνομικός ανασήκωσε τους ώμους απολογητικά.

Ο Χέλερ το είχε ήδη καταλάβει και δεν απογοητεύτηκε ιδιαίτερα. Παρ' όλα αυτά ήθελε να προσπαθήσει να ρίξει μια ματιά στο θύμα. «Ανοίξτε τον δρόμο. Βέρνερ, ελάτε!»

«Στην άκρη!» διέταξε ο αστυνομικός τον κόσμο. «Προχωρήστε, εμπρός!»

Οι περιέργοι παραμέρισαν απρόθυμα.

«Περιμένετε!» φώναξε ο Χέλερ σε δύο Σοβιετικούς στρατιώτες, που ετοιμάζονταν να πάρουν τον νεκρό πάνω σε ένα φορείο. Ο νεκρός φορούσε τη στολή των σοβιετικών ενόπλων δυνάμεων, το πρόσωπό του ήταν καλυμμένο με ένα σακάκι. Ο Χέλερ σήκωσε το χέρι και στάθηκε μπροστά στους στρατιώτες.

«Αλτ! Υπηρεσία Δίωξης Κοινού Εγκλήματος.» Οι δύο Ρώσοι στάθηκαν και κοίταξαν ερωτηματικά τον ανώτερό τους, έναν νεαρό άντρα με ασιατικά χαρακτηριστικά, που κουνούσε ζωηρά το χέρι του και διέταξε να ανεβάσουν τον νεκρό στο φορτηγό. Έπειτα γύρισε στον Χέλερ.

«Δεν είναι δική σας δουλειά, σύντροφε. Είναι δική μας. Νταζβιντάνια¹!»

Ο Χέλερ δεν απάντησε. Δεν είχε νόημα να μαλώσει, το ήξερε.

¹ Σ.τ.Μ.: Αντίο, εις το επανιδείν. (Ρωσικά.)

«Πού βρέθηκε το πτώμα;» ρώτησε αντ' αυτού τον αστυνομικό.

«Θα σας δείξω», είπε όλο προθυμία ο αστυνομικός και έφυγε προς την κατεύθυνση της πλαγιάς του Έλβα. Έδειξε κάτι θάμνους περίπου τρία μέτρα πιο κάτω.

«Γι' αυτό δεν τον βρήκαν νωρίτερα», είπε σκεπτικός ο Χέλερ.

«Τον ανακάλυψε ένας άντρας που ήθελε να πάει προς νερού του. Είχε ήδη φέξει για τα καλά. Κατά τις οκτώ. Κείτονταν εκεί με το κεφάλι προς τα κάτω και τα πόδια του...»

Ο Χέλερ διέκοψε τον αστυνομικό και μόλις που πρόλαβε να τον εμποδίσει να κατέβει για να αναπαραστήσει τη σκηνή. Έπρεπε να έρθει ο Όλντενμπους.

«Επιθεωρητά Όλντενμπους, ελάτε, σας παρακαλώ!» είπε ο Χέλερ με επίσημο τόνο και έδειξε μερικές σταγόνες αίμα που υπήρχαν στο χιόνι. «Μπορείτε να φωτογραφήσετε με αυτό το κρύο;»

Ο Όλντενμπους έγνεψε καταφατικά. «Νομίζω πως ναι.»

Ο Χέλερ κοίταξε γύρω του και παρατήρησε αποδοκιμαστικά το πλήθος που δεν έλεγε να διαλυθεί. Το φορτηγό ήταν ακόμα εκεί, προφανώς δεν έπαιρνε μπρος. Οι θεατές φάνηκε να το διασκεδάζουν. Ο Χέλερ επικεντρώθηκε και πάλι στο σημείο όπου είχε βρεθεί το πτώμα και παρατήρησε σκεπτικός την απόκρημνη πλαγιά και τα ίχνη από τις πατημασιές των Σοβιετικών στρατιωτών. Είχαν πατήσει αδιάφορα πάνω στο ματωμένο χιόνι.

«Πολύ μεγάλη αιμορραγία», παρατήρησε ο Χέλερ. Τα σκούρα ίχνη οδηγούσαν μέχρι τους θάμνους. Ο Χέλερ έκανε μερικά βήματα προς τα πίσω για να παρατηρήσει ότι οι θάμνοι φαίνονταν από τον δρόμο μόνο αν στεκόταν κανείς μπροστά μπροστά.

«Ο άντρας που βρήκε τον νεκρό; Πού είναι;» ρώτησε ο Χέλερ.

«Έχει φύγει. Κρατήσαμε τα στοιχεία του, ώστε να μπορέσει να πάει στη δουλειά του.»

Ο Χέλερ παρατήρησε τη σκούρα κηλίδα στο χιόνι. «Εσείς προλάβετε και είδατε τον νεκρό; Ήταν εμφανής η αιτία θανάτου;»

Το φορτηγό δεν είχε πάρει ακόμα μπρος. Ο Χέλερ σκέφτηκε στα γρήγορα μήπως να εκμεταλλευόταν την ευκαιρία για να έριχνε μια ματιά στο πτώμα. Ο νεαρός Σοβιετικός αξιωματικός όμως ήταν σαφής.

Ο αστυνομικός έγνεψε καταφατικά. «Μια μαχαίριά στην αρτηρία του λαιμού, δεν υπήρχε περίπτωση να σωθεί. Είναι κάτι που παλιότερα έβλεπα συχνά.»

Ο Χέλερ ήξερε τι εννοούσε. Στον πόλεμο.

«Ένας καβγάς μεταξύ Ρώσων, υποθέτω. Το ζούμε καθημερινά. Μεθάνε και μετά πλακώνονται στο ξύλο. Και μερικές φορές το πράγμα δεν μένει εκεί.»

Ο Χέλερ έγνεψε αγανακτισμένος, δεν είχε ζητήσει την άποψη του αστυνομικού. Το φορτηγό πήρε μπρος, ξανάσβησε όμως αμέσως. Οι στρατιώτες μάλωναν, ενώ ο αξιωματικός στεκόταν δίπλα στο όχημα και κάπνιζε.

«Και οι αξιωματικοί; Ο νεκρός ήταν αξιωματικός», μπήκε στη μέση ο Όλντενμπους.

«Γιατί όχι;» είπε ο αστυνομικός ανασηκώνοντας πάλι τους ώμους. «Ει, δρόμο από κει!» φώναξε σε μερικά αγόρια που προσπαθούσαν να κατέβουν την πλαγιά, για να δουν τη λίμνη αίματος που είχε ποτίσει το χιόνι και είχε παγώσει.

Ο Χέλερ έβγαλε το σημειωματάριο και το μολύβι του και έφτιαξε καλού κακού ένα πρόχειρο σκίτσο. Έκανε τόσο κρύο, που δεν ήταν σίγουρος ότι η παλιά φωτογραφική μηχανή του Όλντενμπους θα λειτουργούσε σ' αυτές τις θερμοκρασίες.

«Υποθέτω ότι του επιτέθηκαν εδώ, στον δρόμο, άρχισε να τρεκλίζει, έπεσε κάτω και άρχισε να αιμορραγεί μέσα στους θάμνους. Βέρνερ, πρέπει παρ' όλα αυτά να προσπαθήσετε να πάρετε ίχνη.»

Ο Όλντενμπους ρούφηξε τη μύτη του, κατέβηκε μερικά μέτρα την πλαγιά και έβγαλε άλλες δύο φωτογραφίες. Μετά ξανανέβηκε με κόπο την πλαγιά. «Αν είχαμε τουλάχιστον ένα αποτύπωμα από τα παπούτσια του νεκρού, θα μπορούσα να προσπαθήσω να βρω από ποια κατεύθυνση ήρθε το θύμα.»

Ο Χέλερ κοίταξε άλλη μια φορά το στρατιωτικό φορητό γό. «Δεν μπορείτε να φωτογραφήσετε τις σόλες του; Οι μπότες του είναι ακόμα εκεί.»

«Θα ρωτήσω τους συντρόφους», μурμουούρισε ο Όλντενμπους και έφυγε. Ο Χέλερ έβαλε πάλι τα χέρια στις τσέπες και άφησε το βλέμμα του να πλανηθεί πάνω από την κοιλάδα του Έλβα. Ο πρωινός ήλιος έλαμπε πάνω από τα χαλάσματα στην άλλη πλευρά του Έλβα. Το φως έκανε τα χιονισμένα απομεινάρια των τοίχων και τα βουνά από τούβλα να λαμπυρίζουν ροδαλά.

«Σχεδόν όμορφα», παρατήρησε ο ένστολος.

Ο Χέλερ τον κοίταξε και ανασήκωσε τα φρύδια. Ο αστυνομικός σήκωσε το χέρι και έδειξε προς τα ερείπια. Ο Χέλερ δεν ήξερε αν έπρεπε να θυμώσει ή να το διασκεδάσει. Κούνησε το κεφάλι του. Παράξένα που σκέφτονταν οι άνθρωποι.

«Δεν έχει νόημα», σχολίασε ο Όλντενμπους όταν ξαναγύρισε. Εκείνη τη στιγμή πήρε μπρος το φορητό πίσω του και μούγκρισε δυνατά πολλές φορές· ένα μαύρο σύννεφο καυσαερίων βγήκε από την εξάτμιση. Κάποιοι από τους θεατές χειροκρότησαν σχεδόν σαρκαστικά. Οι Σοβιετικοί δεν ήταν αγαπητοί και δεν έκαναν και τίποτα για να γίνουν αγαπητοί. Ο Χέλερ ήξερε ότι ήταν δικαίωμά τους, σωστό δεν ήταν όμως. «Με τον Αδόλφο είχαμε πάντα βούτυρο», του εί-

χε γκρινιάζει τις προάλλες μια γυναίκα στην ουρά έξω από το κεντρικό ανταλλακτήριο ειδών. Δεν της είχε απαντήσει. Υπήρχαν τόσο πολλά να πει, από πού να άρχιζε;

Το φορτηγό έφυγε και ο οδηγός του τραμ χτύπησε το κουδουνάκι για να ειδοποιήσει τους επιβάτες να ανέβουν.

«Ο Ρώσος δεν ήθελε ούτε να τ' ακούσει.» Ο Όλντενμπους ακούστηκε παραιτημένος. «Δεν έχει νόημα να χάνουμε ούτε στιγμή εδώ. Δεν είναι καλύτερα να ασχοληθούμε με την επίθεση στον έμπορο κάρβουνου;»

«Μάλλον έχετε δίκιο, Βέρνερ.»

«Δρόμο από κει, είπα!» φώναξε ξαφνικά πάλι ο αστυνομικός. «Τα παλιόπαιδα!»

Ο Χέλερ κοίταξε την πλαγιά. Πιο κάτω, εκεί όπου οι θάμνοι γίνονταν πιο πυκνοί, είχαν μάλλον κρυφτεί μερικά περιεργα αγόρια. Ανάμεσα στους θάμνους κάποιοι μάζευαν φρούγανα. Κάθε κλαδί, κάθε κομμάτι ξύλο το χρειάζονταν για να ανάβουν φωτιά. Ακόμα και κάγκελα και βιτρίνες έκλεβαν, καρέκλες κήπου και φράχτες. Ο Χέλερ είχε δει ότι στον Μεγάλο Κήπο είχαν ήδη αρχίσει να κόβουν δέντρα. Και ο χειμώνας αργούσε ακόμα πολύ να τελειώσει. Αλλά και πιο κάτω, στην οδό Κέρνερβεγκ και στο μεγάλο λιβάδι του Έλβα υπήρχε πολλή κίνηση. Κάποιοι σκάλιζαν το χιόνι με την ελπίδα ότι θα βρουν τριφύλλι ή ταραξάκο. Του προκαλούσε θλίψη αυτό το θέαμα.

«Ελάτε, Βέρνερ, ας φύγουμε κι εμείς μόλις αναχωρήσει το τραμ.»

«Να κλείσω το σημείο όπου βρέθηκε ο νεκρός;» ρώτησε ο ένστολος.

Ο Χέλερ το σκέφτηκε για λίγο κι έπειτα κούνησε αρνητικά το κεφάλι του. Οι Σοβιετικοί δεν θα άνοιγαν τα χαρτιά τους, αφού δεν τους επέτρεπαν καν να φωτογραφίσουν τις σόλες του νεκρού.

«Πηγαίνετε στο αστυνομικό σας τμήμα ή συνεχίστε την περίπολό σας. Καλημέρα. Ελεύθερος!» διέταξε ο Χέλερ τον αστυνομικό.

Εκείνος χαιρέτισε και έκανε μεταβολή. Ο Χέλερ πήγε στο αυτοκίνητο και μπήκε μέσα. Ο Όλντενμπους έπεσε με όλο του το βάρος στη θέση του οδηγού δίπλα του και έβαλε μπροστά.

Ο Χέλερ παρατηρούσε κακόκεφος κάποιους περιέργους που, προτού καλά καλά φύγει ο αστυνομικός, σπρώχνονταν για να πάνε στο σημείο όπου είχε βρεθεί το πτώμα.

«Λες και δεν έχουν δει αρκετή δυστυχία», μουρμούρισε, παρόλο που είχε αποφασίσει να αποφεύγει τέτοιου είδους σχόλια.

«Τουλάχιστον έχει λιακάδα», είπε ο Όλντενμπους προσπαθώντας να φτιάξει τη διάθεση του ανωτέρου του και ετοιμάστηκε να βάλει ταχύτητα.

Τότε ο Χέλερ τον άγγιξε στο μπράτσο. «Θα μείνουμε μέχρι να φύγει το τραμ.»

Ο Όλντενμπους έγειρε προς τα πίσω και σταύρωσε τα χέρια στο στήθος. Οι άντρες περίμεναν. Το τραμ είχε ξαναγεμίσει. Στο μεταξύ είχε ήδη έρθει το επόμενο, αλλά και από την αντίθετη κατεύθυνση σταμάτησε άλλο ένα στην προβλεπόμενη στάση. Κατέβηκαν πολλοί και μερικοί στάθηκαν και κοιτούσαν περιέργοι το πλήθος που ήταν μαζεμένο στην πλαγιά.

Ξαφνικά ο Χέλερ πρόσεξε μια φιγούρα που πέρασε δήθεν τυχαία μέσα από τον κόσμο και κατευθύνθηκε αποφασιστικά προς την πλαγιά. Ήταν προφανές ότι δεν την ενδιαφέρει τι γινόταν γύρω της. Φορούσε ένα παλτό, που παλιότερα πρέπει να ήταν ένα παλτό της Βέρμαχτ και, παρότι ήταν εύσωμη, κινιόταν εκπληκτικά σβέλτα. Έμοιαζε λες και το παλτό ήταν απλώς παραγεμισμένο με κάτι. Ο

Χέλερ χτύπησε με το δάχτυλό του τον Όλντενμπους και του έδειξε τη φιγούρα.

Από κοντά αποδείχτηκε ότι η φιγούρα ήταν μια κοπέλα, σχεδόν κορίτσι ακόμα. Πέρασε δίπλα από το αυτοκίνητο της αστυνομίας και ο Χέλερ αναγκάστηκε να γυρίσει για να μπορέσει να συνεχίσει να την παρατηρεί. Τώρα στάθηκε και κοίταξε προς τα κάτω. Ξαφνικά έκανε μια γρήγορη κίνηση και κατέβηκε την πλαγιά με μικρά βηματάκια.

Για να μπορεί να βλέπει καλύτερα τι έκανε, ο Χέλερ άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου και βγήκε έξω. Η κοπέλα είχε ήδη κατέβει δέκα μέτρα, περνώντας τα βάτα όπου είχε βρεθεί ο νεκρός και στάθηκε κοντά σε έναν φράχτη από θάμνους. Έσκυψε και προσπάθησε κάτι να τραβήξει. Ήταν ένα σακίδιο. Ένα από τα λουριά του είχε μπλεχτεί στους αγκαθωτούς θάμνους.

«Αλτ!» φώναξε ο Χέλερ. Η γυναίκα κοίταξε τρομαγμένη προς τα πάνω.

«Αφήστε το κάτω!» τη διέταξε.

Ο Όλντενμπους πήγε και στάθηκε δίπλα του. «Πιστεύετε ότι ανήκε στον Ρώσο;»

«Μπορεί», απάντησε ο Χέλερ κοφτά και βιάστηκε να κατέβει κι εκείνος την πλαγιά.

«Αστυνομία! Αφήστε το κάτω.» Ο Χέλερ είχε ήδη αρπάξει το σακίδιο, η γυναίκα όμως δεν έλεγε να αφήσει το εύρημά της. Τραβούσε με δύναμη και τελικά πήρε το σακίδιο, μιας και τα ξυλιασμένα δάχτυλα του Χέλερ δεν μπόρεσαν να το κρατήσουν. Η κοπέλα θέλησε να κατέβει γρήγορα την πλαγιά, γλίστρησε όμως και έπεσε. Ο Όλντενμπους είχε στο μεταξύ προσπεράσει τον Χέλερ, γλίστρησε με το ένα πόδι μπροστά στο παγωμένο έδαφος, ενώ με το άλλο προσπαθούσε να κρατήσει την ισορροπία του. Η γυναίκα είχε σηκωθεί, ο Όλντενμπους όμως την πρόλαβε και έπιασε γερά το σακίδιο από το ένα λουρί.

Με ένα οργισμένο γρύλισμα, σχεδόν σαν ζώο, η γυναίκα άφησε το σακίδιο και, τότε γλιστρώντας τότε τρέχοντας, κατέβηκε σκοντάφτοντας την απόκρημνη πλαγιά. Όταν έφτασε κάτω, κοίταξε άλλη μια φορά βιαστικά γύρω της και μετά άρχισε να τρέχει στην οδό Κέρνερβεγκ, με κατεύθυνση το κέντρο της πόλης. Ο Όλντενμπους την ακολούθησε για περίπου εκατό μέτρα, ενώ το σακίδιο κουνιόταν πέρα δώθε στο χέρι του, φαινόταν όμως ότι δεν θα την προλάβαινε.

«Βέρνερ, αφήστε τη», του φώναξε ο Χέλερ, εκνευρισμένος όμως που ο βοηθός του δεν είχε μπορέσει να κρατήσει το κορίτσι. Πολύ θα ήθελε να μάθει ποια ήταν.

Ο Όλντενμπους γύρισε πίσω και αναστέναξε βλέποντας τα περίπου είκοσι απόκρημνα και γλιστερά μέτρα που έπρεπε να ξανανέβει. Βαριανασαίνοντας έδωσε το σακίδιο στον Χέλερ, που περίμενε υπομονετικά στα μισά της πλαγιάς.

Ο Χέλερ ξαφνιάστηκε με το βάρος του. Το άφησε κάτω και άνοιξε τη θηλιά. Μετά πήρε βαθιά ανάσα.

Δύο θολά μάτια τον κοιτούσαν. Είδε μια ματωμένη μύτη και αραιά μαλλιά, αυτιά απ' όπου είχε τρέξει αίμα και είχε ξεραθεί. Μέσα στο σακίδιο ήταν ένα αντρικό κεφάλι.

Ο Χέλερ ξεφύσηξε αργά. Μετά άνοιξε τελείως το σακίδιο και παρατήρησε από πιο κοντά το κεφάλι, χωρίς να το αγγίξει.

Ο Όλντενμπους, που κοιτούσε πάνω από τον Χέλερ, σφύριξε σιγανά. Ο Χέλερ κοίταξε επιτιμητικά τον υπεύθυνο της Σήμανσης.

«Συγγνώμη», μουρμούρισε ο Όλντενμπους.

«Είναι σοβιετικό το σακίδιο;»

Ο Όλντενμπους κούνησε αρνητικά το κεφάλι του, έσκυψε και έπιασε το καπάκι του σακιδίου. Η ετικέτα στην εσωτερική πλευρά έδειχνε ένα χέρι με σηκωμένο δείκτη και είχε το λογότυπο Deuter. «Είναι γερμανικό.»

«Δεν σημαίνει κατ' ανάγκη κάτι.» Ο Χέλερ είχε σγκωθεί και κοίταξε γύρω του.

«Κι εδώ, κοιτάξτε, Μαξ, στην ετικέτα είναι ραμμένα δύο αρχικά. ΛΚ ή ΣΚ.»

Ο Χέλερ είχε βγάλει το σημειωματάριό του και το σημείωσε, ήξερε όμως: Σε εποχές όπου οι πάντες έκλεβαν τους πάντες, έπαιρναν ό,τι έβρισκαν ή τα έδιναν για ένα γεύμα, αυτό δεν είχε καμία σημασία.

«Μπορεί να το έχασε πέφτοντας. Το σακίδιο μετά γλίτρησε ακόμα πιο κάτω», υπέθεσε ο Όλντενμπους.

«Έχει αίμα από τον Σοβιετικό;» ρώτησε ο Χέλερ.

Ο Όλντενμπους κοίταξε το σακίδιο από όλες τις πλευρές κι έπειτα κούνησε αρνητικά το κεφάλι του. «Ίσως το κρατούσε στο χέρι του και το άφησε όταν του επιτέθηκαν.»

«Και η κοπέλα;»

«Περνούσε τυχαία αποδώ, είδε το σακίδιο και θέλησε να το πάρει μαζί της», είπε ο Όλντενμπους.

Ο Χέλερ δεν αντέδρασε, αντ' αυτού κοίταξε άλλη μια φορά το σακίδιο και το σήκωσε ψηλά με προσοχή. Το ύφασμα δεν είχε ποτίσει με αίμα, παρόλο που το κεφάλι δεν ήταν τυλιγμένο ούτε με χαρτί ούτε με ύφασμα. Άφησε το σακίδιο πάλι κάτω. Γιατί να τρέχει στους δρόμους ένας Σοβιετικός αξιωματικός με ένα κομμένο κεφάλι μέσα σ' ένα σακίδιο νυχτιάτικα; Γιατί τον σκότωσαν; Και γιατί ο δολοφόνος του αξιωματικού παράτησε το σακίδιο; Ή βρέθηκαν πραγματικά τυχαία στο ίδιο μέρος, ένας νεκρός Σοβιετικός αξιωματικός και ένα σακίδιο με ένα κομμένο κεφάλι; Μάλλον απίθανο.

Ο Χέλερ τράβηξε τη θηλιά του σακιδίου, έκλεισε το καπάκι και το έπιασε από το λουρί. Το κρύο έφτανε μέχρι τα νεφρά του και τα δάχτυλά του είχαν κοκαλώσει. Ο Όλντενμπους αντίθετα είχε ζεσταθεί από το κυνηγητό και ο Χέλερ δεν ήθελε να ρισκάρει να αρρωστήσει.

«Βέρνερ, θα με πάτε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.»

«Εννοείτε στο Διοικητήριο;»

«Ναι, θέλω να δω αν θα καταφέρω να βγάλω καμιά άκρη για τον νεκρό στη Σοβιετική Στρατιωτική Διοίκηση. Μετά προσπαθήστε να μάθετε αν τις τελευταίες ημέρες δηλώθηκε κανένα πτώμα χωρίς κεφάλι. Και δώστε μου τη φωτογραφική μηχανή.»

Ο Όλντενμπους κοίταξε τη φωτογραφική μηχανή, που κρεμόταν στο στήθος του. Εμφανώς δυσσχεστούμενος πέρασε το λουρί της από το κεφάλι του και την έδωσε στον Χέλερ.

«Το πρώτο μοντέλο Retina της Kodak, έτος κατασκευής 1935. Πρέπει να μου υποσχεθείτε ότι θα προσέχετε να...»

«Βέρνερ, είχα κι εγώ παλιότερα μια τέτοια φωτογραφική μηχανή.»

Το παλιότερα ήταν πριν από τις 13 Φεβρουαρίου του 1945. Εκείνη τη μέρα έχασαν κυριολεκτικά τα πάντα, εκτός από αυτά που είχαν πάνω τους –και από τη ζωή τους. Ο Χέλερ όμως δεν είχε θρηνήσει για τίποτα, ούτε για τη φωτογραφική μηχανή, ούτε για το ραδιόφωνό του, ούτε για την ωραία βιτρίνα, τις κορνίζες με τις φωτογραφίες των γονιών του, ούτε καν για τις φωτογραφίες των γιων του. Το ότι έμειναν ζωντανοί ήταν πέρα από κάθε προσδοκία εκείνη τη νύχτα.

«Θέλω να πω απλώς...» μουρμούρισε ο Όλντενμπους. «Ήμουν χαρούμενος που κατάφερα να βρω μία.»

Ο Μεντβέντεφ, ο διοικητής της Σοβιετικής Στρατιωτικής Διοίκησης, σήκωσε το βλέμμα από το τεράστιο γραφείο του όταν ο γραμματέας του οδήγησε μέσα τον Χέλερ. Πριν από περισσότερο από έναν χρόνο το κτίριο του Υπουργείου Δικαιοσύνης στη Χοσπιτάλ-Στράσε είχε επιλεγεί ως διοικητήριο της Σοβιετικής Στρατιωτικής Διοίκησης της Γερμανίας. Ο Χέλερ με κό-

πο προσανατολίστηκε στο κτίριο. Από τότε που ο Κόκκινος Στρατός κατέλαβε τη Δρέσδη, δεν είχε έρθει εδώ και τα ρωσικά που ήξερε δυστυχώς δεν είχαν βελτιωθεί αρκετά.

Ο διοικητής είχε σηκωθεί, έκανε τον γύρο του γραφείου του, άπλωσε το χέρι του στον Χέλερ και το έσφιξε δυνατά.

«Σύντροφε Χέλερ, πολύ αντισυμβατικό. Έτσι σας γνώρισα.» Ο Μεντβέντεφ έβαλε τα γέλια, γύρισε στη θέση του και έκανε νόημα στον Χέλερ να καθίσει. Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο ο Μεντβέντεφ είχε παχύνει λίγο, ο γιακάς του πουκαμίσου του τεντωνόταν γύρω από τον δυνατό λαιμό του. Ο Χέλερ δεν ήξερε τι να κάνει τον σάκο και κοίταξε ερωτηματικά γύρω του.

«Αφήστε τον στο πάτωμα.» Ο Μεντβέντεφ κούνησε το κεφάλι του διασκεδάζοντας. «Αντισυμβατικός είστε, και επίμονος, έτσι δεν είναι;»

Ο Χέλερ δεν περίμενε μια τόσο φιλική υποδοχή. Απολάμβανε τη ζέστη του γραφείου, άνοιξε λίγο το παλτό του και αναρωτήθηκε πόσο κάρβουνο θα κόστιζε για να ζεσταθεί έτσι ένα μεγάλο κτίριο σαν κι αυτό.

«Στο επάγγελμά μου πρέπει να είναι κανείς επίμονος, προκειμένου να καταφέρει κάτι», απάντησε ήρεμα.

«Με ενδιαφέρει λιγότερο το επάγγελμά σας απ' ό,τι η πολιτική σας ξεροκεφαλιά.» Ο Μεντβέντεφ εξακολουθούσε να χαμογελάει, όταν χτύπησε ένα από τα τηλέφωνα που υπήρχαν στο γραφείο του. Ο αντιστράτηγος το σήκωσε, απάντησε αρνητικά σε κάτι και ξανάκλεισε το τηλέφωνο.

Α μάλιστα, αυτό κρύβεται από πίσω, σκέφτηκε ο Χέλερ. «Σε όλη μου τη ζωή υπήρξα απολίτικος», προσπάθησε να απαντήσει διπλωματικά.

«Σας φανταζόμουν σε μια τελείως διαφορετική θέση. Στην αστυνομική διεύθυνση. Εσείς όμως είστε επιθεωρητής της Υπηρεσίας Δίωξης Κοινού Εγκλήματος κι εγώ πρέπει να

ταλαιπωρούμαι με ανθρώπους όπως ο Νίσμπαχ, που σπούδασαν στη Μόσχα Μαρξισμό και Λενινισμό.» Το τι σήμαινε αυτό σε τελική ανάλυση ο διοικητής το άφησε ανοιχτό.

«Είναι μια χαρά έτσι όπως είναι τα πράγματα. Μου αρέσει η δουλειά μου.»

Αερολογίες. Ο Μεντβέντεφ το ήξερε, έγνεψε ανυπόμονα και έκανε τελικά μια αποδοκιμαστική χειρονομία. «Χέλερ, δεν χρειάζεται να είστε πολιτικοποιημένος. Αρκεί μια μικρή υπογραφή και θα ανοίξουν όλες οι πόρτες. Μια πραγματική καριέρα. Πώς να σας βάλω στη διοίκηση; Οι παλιοί κομμουνιστές θα επαναστατήσουν. Και μόνο το γεγονός ότι βρίσκεστε πάλι εν υπηρεσία το οφείλετε σ' εμένα.»

Ο Χέλερ δεν είχε έρθει εδώ για να μιλήσει γι' αυτά τα πράγματα. Το γεγονός ότι δεν είχε μπει στο Εθνικοσοσιαλιστικό Γερμανικό Εργατικό Κόμμα το εκτιμούσαν, το ότι δεν ήθελε να ενταχθεί στο Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα της Γερμανίας δεν μπορούσαν να το αποδεχτούν.

«Το εκτιμώ βαθύτατα. Βρίσκομαι όμως για άλλο λόγο εδώ, σύντροφε διοικητά.»

Ο Μεντβέντεφ σήκωσε τα χέρια του παραιτημένος. «Για τον ταγματάρχη Βαντίμ Μπερίνοφ.»

«Είναι ο αξιωματικός που βρέθηκε νεκρός;»

Ο διοικητής έγνεψε καταφατικά.

«Δεν θέλουμε να εξαπλωθούν φήμες μεταξύ του γερμανικού πληθυσμού ότι για παράδειγμα υπάρχουν συγκρούσεις μέσα στις σοβιετικές ένοπλες δυνάμεις.»

«Συμβαίνει κάτι τέτοιο;» τόλμησε να ρωτήσει ο Χέλερ. Αυτή η μυστικοπάθεια έφερνε ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα. Φαινόταν πως ο Ρώσος προφανώς δεν το συνειδητοποιούσε.

Ο Μεντβέντεφ έμεινε σιωπηλός. Το τηλέφωνο άρχισε πάλι να χτυπάει. Ο διοικητής το σήκωσε, άκουσε τι του έλεγαν

από την άλλη άκρη της γραμμής, είπε πάλι «νιετ» και έδωσε τέλος στη συζήτηση. Έπειτα έστρεψε την προσοχή του ξανά στον Χέλερ. «Το κεφάλι... Έχει ταυτοποιηθεί το θύμα;»

«Όχι.»

«Θα μπορούσε να πρόκειται για κάποιον που ανήκε στον Κόκκινο Στρατό;»

«Είναι αδύνατον να το μάθουμε τώρα.»

«Μοιάζει με Ρώσο ή με Γερμανό;»

«Μπορείτε να το κρίνετε εσείς, αν θέλετε.» Ο Χέλερ έδειξε το σακίδιο με το δεξί του χέρι.

Πράγματι ο Μεντβέντεφ σηκώθηκε, πήρε το σακίδιο, το έβαλε πάνω στο γραφείο του και το άνοιξε.

«Μην αγγίζετε το κεφάλι, σας παρακαλώ!» βιάστηκε να πει ο Χέλερ. Ο Μεντβέντεφ έγνεψε αμίλητος και παρατήρησε το κεφάλι όσο καλύτερα γινόταν.

«Άντρας, Γερμανός, γύρω στα πενήντα ή, ας πούμε, στα σαράντα.» Ασυγκίνητος γύρισε στη θέση του. Ο Χέλερ έκλεισε το σακίδιο και το ακούμπησε πάλι στο πάτωμα. Το γεγονός ότι δεν είχε καταχωριστεί ακόμα από την Ύπηρεσία Δίωξης Κοινού Εγκλήματος, αλλά ότι έπρεπε να το κρατήσει ως εισιτήριο για να μπει στο γραφείο του Μεντβέντεφ δημιουργούσε δυσσρέσκεια στον Χέλερ.

«Πριν από τέσσερις μέρες βρήκαν κοντά στο οπλοστάσιο στη λεωφόρο Κάρολα έναν αξιωματικό. Τον συνταγματάρχη Βασίλι Χερίν. Είχε πολλά τραύματα από αιχμηρό αντικείμενο στο σώμα του και πέθανε από εσωτερική αιμορραγία.»

Ο Χέλερ έβγαλε το σημειωματάριό του. «Στις 2 Φεβρουαρίου;»

«Τον βρήκαν το πρωί.»

«Και τα τραύματα; Με μαχαίρι έγιναν;»

Ο αντιστράτηγος ανασήκωσε τους ώμους δείχνοντας ότι λυπάται.

«Είναι πουθενά εκτεθειμένο το πτώμα; Το εξέτασε ιατροδικαστής; Εξέτασε κανείς την υπόθεση;»

Ο Μεντβέντεφ έβαλε πάλι τα γέλια. «Σύντροφε Χέλερ, τόσες ερωτήσεις για ένα θέμα που δεν σας αφορά καθόλου.»

Ο Χέλερ έγειρε πίσω ενοχλημένος. Δεν ένιωθε ότι ο Μεντβέντεφ τον έπαιρνε στα σοβαρά. Δεν ενδιέφερε τον Ρώσο να διαλευκάνει την υπόθεση;

Τότε ξαφνικά ο Μεντβέντεφ έσκυψε εμπιστευτικά προς το μέρος του. «Θυμάστε τον Βιτάλι Οβτσάροφ;»

Οβτσάροφ. Ο Χέλερ έμεινε να σκέφτεται για λίγο. «Από το Λαϊκό Κομισσαριάτο Εσωτερικών Υποθέσεων;»

Ο Μεντβέντεφ έγνεψε καταφατικά. «Δεν λέγεται πια Λαϊκό Κομισσαριάτο, αλλά Υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων. MWD. Ο Οβτσάροφ ασχολήθηκε με τον θάνατο του συνταγματάρχη Χερίν. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν ατύχημα.»

«Ατύχημα; Εννοεί ότι ο Χερίν έπεσε κατά λάθος πάνω σε ένα αιχμηρό ή κοφτερό αντικείμενο;»

Ο Μεντβέντεφ δίστασε κι έπειτα ξέσπασε σε τρανταχτά γέλια. «Έπρεπε να βλέπατε το πρόσωπό σας τώρα, Χέλερ, απίθανο!»

Ο Χέλερ τον κοίταξε σοβαρά και χωρίς να κάνει την παραιμιρή γκριμάτσα.

Ο διοικητής βουβάθηκε απότομα, σοβάρεψε κι εκείνος και άρχισε να χτυπάει με τον δείκτη του την επιφάνεια του γραφείου του. «Με ενδιαφέρει τι γίνεται εκεί. Σας λέω, Χέλερ, ότι πολλά πράγματα δεν φτάνουν ως εδώ. Το Υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων δεν υπάγεται σε μένα, γι' αυτό δεν μπορώ να έχω γνώση όσων συμβαίνουν εκεί. Υπάρχει κάποια μακροχρόνια έχθρα μεταξύ των αξιωματικών; Πρόκειται για επίθεση στις σοβιετικές ένοπλες δυνάμεις; Χρειάζομαι κάποιον με καλή μύτη.»

Ο Χέλερ κοίταξε γεμάτος προσμονή τον αντιστράτηγο, εκείνος όμως σώπασε. Ήταν θέμα του Χέλερ να ερμηνεύσει σωστά τα λόγια του Μεντβέντεφ.

«Για τον σκοπό αυτόν θα πρέπει να δώσω εντολή να εξετάσει ιατροδικαστής το πτώμα.»

Ο Μεντβέντεφ σηκώθηκε. «Να το κάνετε. Θα το φροντίσω. Δεν μου λέτε, Χέλερ, πήρατε πρωινό σήμερα;»

Ο Χέλερ κούνησε αρνητικά το κεφάλι του.

Best Seller στο
SPIEGEL

ΔΡΕΣΔΗ, 1947.

**ΕΝΑΣ ΠΑΓΕΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ
ΧΕΙΜΩΝΑΣ, ΜΕ ΦΡΙΚΤΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ
ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΗ ΥΠΟ ΚΑΤΟΧΗ.**

Ο πόλεμος έχει τελειώσει και οι Σύμμαχοι έχουν μοιράσει τη Γερμανία μεταξύ τους. Η Δρέσδη ανήκει στη σοβιετική ζώνη κατοχής –και εξακολουθεί να είναι μια έρημος ερειπίων.

Εκείνον τον παγερό χειμώνα επικρατεί έλλειψη στέγης, πείνα και αρρώστιες.

Ο επιθεωρητής Μαξ Χέλερ της νεοϊδρυθείσας Λαϊκής Αστυνομίας καλείται να εξιχνιάσει τη δολοφονία δύο αξιωματικών του Κόκκινου Στρατού, αλλά σύντομα θα βρεθεί στη δίνη μιας επικίνδυνης σύγκρουσης συμφερόντων με τους Σοβιετικούς ανωτέρους του.

Η δεύτερη υπόθεση του επιθεωρητή Μαξ Χέλερ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

www.klidarithmos.gr

ISBN 978-960-645-163-8

9 789606 451638